

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston, ali kopiske se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.



# Stajerc

Štev. 28.

V Ptiju v nedeljo dne 13. julija 1913.

XIV. letnik.

## Cenjeni naročniki!

S 1. julijem stopilo je to leto v drugo polovico. Ob tej priložnosti treba je opoziti cenjene naročnike, da ne poštejo na svoje dolžnosti napram listu. Prosimo vse one, ki so z naročnino našli, da naj blagovolijo malo to svotico in jo poravnati. Naš "Stajerc" ni kapitalistov, ni glasilo onih, ki plenijo ljudnice in cerkvene blagajne v politične namene. — naš "Stajerc" je na vse strani odvisno glasilo in orodje

### v bogega ljudstva!

Kar je "Stajerc", kar pomeni v javnosti, kar dela in pridobi, to je vse iz lastne strani. Zato pa morajo tudi naročniki in sojeniki napram "Stajercu" svojo majhno dolžnost izpolniti.

### Kdor hoče "Stajerca",

mora

1. naročnik biti; naročnina se mora vsakem listu naprej plačati!
2. v krogu svojih znancev nove naročnike nabirati, ki soglašajo z njegovimi ideji, ki pa vkljub temu iz tega ali onega niso naročniki; tem ljudem je treba očeti!
3. v gostilnah, kavarnah, trafikah, brivnicah, smalih "Stajercu" zahtevati; kajti ta način se zamore listu in skupnemu namenom pomagati!
4. nabirate in zrate, kupovati le teh trgovinah, kjer inzerirajo v "Stajercu", kdor ni z nami, ta je proti nam — imeti pogum in veselje za agitacijo pri našemu velepotrebnu listu! Kajti

### ko bi "Stajerca" ne bilo

belo bi ljudstvo kmetskega, stniškega ter delavskega stanu naših krajev še mnogo hujše, in je moralo v temnem srednjem veku trpeti!

### "Stajerc" je meč

zglog ljudstvo! Zato pa naj tudi vsi naši "Stajercu" svojo dolžnost izpolnijo!

Pošljite naročnino, nabirajte nove naročnike, agitirajte za list!

"Stajercu" moramo imeti!

### Ankerot "jugoslovanstva".

Od lanske jeseni sem so nepričakovani domači na Balkanu čudežne posledice povzročili. Pustavljajo si vso stvar brez vsega razburjanja, poglejmo hladnokrvno nazaj in ne pre-

tiravljamo ter ne zamolčavajmo! Oziri na malenkostno domačo politiko so pač premajhni, da bi jih v takih resnih časih naglašali. Kajti svetovna zdvodina se ne dela ne v Ptiju, pa tudi ne v Celju ali Mariboru, še manj pa v Ljubljani. . .

Kaj se je v zadnjih 7—8 mesecih zgodilo?

Bulgarija, Srbija, Grška in Črna gora so po tajnih ruskih načrtih sklenile balkansko pogodbo. Brez pravega vzrcka začele so vojno zoper Turčijo ter so to strohnelo, segnito državo tudi v resnici iz Evrope vrgle. Dobro, to je istina! Pozabiti pa se ne sme, da je bilo geslo te vojne: Turčin mora iz Balkana izginuti! In zato ni čuda, da se je pričela vojna v "znamenu križu", da se je na vse strani trobilo krščanske fraze, kakor da bi se šlo za kakšno srednjoveško križarsko vojno. In neizobraženi ljudje so res mislili, da je to boj križa zoper polumesec.

Balkanska zveza je zmagovala; v svoji notranji sestavi razjedena in razdjana Turčija je padla pred viharnim pogonom bulgarskih čet, ki so brez ozira na kravne žrtve pri Kirk-Kilis in Lule-Burgas tisočletnega Turčina premagale. Bulgari so s svojo srčno krvjo turškemu gospodarstvu grozoviti konec napravili. Srbji pa so medtem tako rekoč jahali v sovražnikove pokrajine, brez težkih bojev, brez skribi. . .

Krščanski križ je torej premagal "dušman"; tako vsaj je našo ljudstvo klicalo!

Ali ravno slovensko ljudstvo, ki čuti katališko in avstrijsko, je pridobile od teh balkanskih zmag prav malo. Pojavili so se namreč hipoma agitatorji, ki so sprožili frazo o "jugoslovanstu". Ti agitatorji in njih plačani ter neplačani pomagači so pričeli namreč nakrat — protiavstrijske pesni žvižgati. Rekli so, da je Turčija razdjana, kleli in prepevali so na vse pretege, — in iznali so nakrat besedo ali idejo o združenju vseh jugoslovenskih plemenc.

Nastala je misel, da je Balkan naš vzor. Slovenski voditelji so pozabili nakrat ves svoj "patriotizem". In hujskalo se je vlogo slovensko ljudstvo, češ da bode Avstrija liki Turčiji razpadla, da se pa bodejo na njenih razvalinah uresničile palače nove "jugoslovenske" države. V vsej pretekli balkanski krizi kazali so slovenski voditelji, da upajo na porušenje avstrijskega trona in da hočejo v imenu nekega neznanega "panslavizma" habsburške vplive premagati!

Tega dejstva nam pač ni treba več dokazavati, ker je že stokrat dokazano. "Živjo Srbija" je bil običajni pozdrav v času protiturških zmag. In narodnaška domišljavost slovenskih zagrijencev je šla celo tako daleč, da

je podpirala nesramne borzne manevre krona- nega špekulanta v Cetinju.

Slovensko ljudstvo pa je poslušalo; mislilo je, da se gré res "za križ" in za "slovanstvo", — in doslej precej neznane "jugoslovanske" sanje so stopale v ospredje. Raz prižnic in v krémah je čelo ljudstvo, da so "Srbi naši bratje", da jim le hudobni Nemci ne privoščijo uspehov, da prihajajo zlati časi, v katerih bodojo štajersko-koroški Slovenci združeni s Hrvati in Srbi, s Črnomorci in Bulgari. . .

Pravški hujšački naj se danes zvijajo kakor jegulje, — res je, kar smo v zgorajšnjih stavkih povedali!

"Jugoslovanstvo" se je pojavilo, — hotelo je svoje zračne gradove zgraditi na razvalinah habsburške Avstrije . . .

Pa prišlo je vse drugače! Napol kultivirani balkanski narodi so se za plen sprli, predno je bil konečni mir s premagano Turčijo sklenjen. In danes tečejo že potoki krvi, prelite v bratomorni vojni med protiturškimi zaveznički.

"Jugoslovanstvo" je utonilo v morju krvi, "bratske" krvi, s slovanskimi bajoneti iz slovenskih teles odprte krvi . . .

Slovenski prvaki so še računali nad testamentom Avstrije, ko so že bulgarske batine padale po srbskem hrbitu! Slovenski listi so danes revnejši od cerkvene miši; bulgarski "brati" pobijajo srbske "brate" . . . Kje je križ, s katerim se je pričelo prelivanje krvi na Balkanu? Kje je "slovenska vzajemnost", kje hvalisana "jugoslovanska bodočnost"? . . Turki se krohotajo roparjem, ki se zdaj zaradi ukradenega plena držijo pri grlu . . .

Za desetletja, morda celo za večno je "jugoslovenska ideja" pokopana! A pokopane so tudi protiavstrijske smeri te ideje!

Bulgarski pisatelj Mihajlovski bil je eden najzagrijenejših zagovornikov Rusije ter sovražnikov Avstrije. Zdaj pa je dejal na nekem predavanju: — "Ped dve leta prima pridigoval sem proti Avstriji; danes pa prosim avstrijsko pomoč. Slovenska politika je falirala! Za Bulgarijo je panslavizem nesreča . . ."

V teh odkritorskih besedah se zrcali polem "jugoslovenske" protiavstrijske politike . . . Ali bodejo slovenski voditelji ta polem razumeli? Dvanajsta ura bode kmalu bila, — kdor ima le iskrico vesti, zakljal bode glasno: Ti vboglo slovensko ljudstvo, Zahvali večnemu Bogu, da živiš pod habsburškim žeslom mogočne Avstrije!

## Brezuspešno ga pode,

"Jelena" varuha Schichtovih mil.

587



## Balkanske zmešnjave.

## **Pretrgane diplomatske zveze.**

Medtem ko so armade že z neverjetnim fanatizmom bile svoje boje, nova balkanska vojna še vedno ni bila napovedana. Zdaj šele, ko marširajo Bulgari že na srbski zemlji, odpoklicali so svoje diplomatske zastopnike iz Belgrada, Atene in Četinja. Kèr so tudi že vojne proklamacije srbskega ter grškega kralja izšle, nahajajo se bivši zavezniki sedaj tudi formelno v vojem stanu.

### Položaj na bojiščih.

Kakor vsa resna poročila kažejo, je položaj srbske armade naravnost oboten. V bojih s predstražami so Srbi najprve dosegli manjše uspehe in na enem kraju celo prekorčili bulgarsko mejo. Ali kmalu se je izkazalo, da ti mali uspehi nimajo nobenega pomena. Bulgari so z naravnost vzorno strategijo obšli levo krilo srbske armade in so na Ovcjem polju popolnoma uničili t. zv. Timok - divizijo Srbov. Obenem so obkrožili in premagali srbske divizije ob Moravi. Na eni strani se prebližavajo zdaj srbskemu centru, kateri se nahaja v vedno slabšem položaju, da povzročijo za celo vojno odločilno bitko. Glasom izjave bulgarskega zapovednika generala Dimitrija se bode ta odločitev v najkrajšem času zgodila. Na drugi strani pa marširajo Bulgari še na srbski emlji proti Nišu; zasedli so tam že razne važne postojanke in dobili tudi velevažno železnico v svoje roke. Srbska armada ima le en izhod: združiti vse svoje moći in poskusiti predreti proti jugu, da se tam z Grki združi. V tem slučaju seveda bi bila ne samo Makedonija, marveč vsa Srbija izročena napredujoči bulgarski armadi. Proti Grkom so Bulgari doslej le maloštevilne oddelke svoje armade rabili, kjer so jedro proti Srbom rabili. Vsled tega so Grki dosegli celo vrsto manjših, za izid vse vojne brezpomembnih uspehov. Zdaj dobivajo tamošnji bulgarski oddelki podporo in se bode kmalu izkazalo, katera zastava bude zmagala.

#### **Grozovite iznube.**

Poročila kažejo, da je vojna med balkanski zavezniki izredno krvava. Edino na srbski strani padlo je že najmanj 25.000 m ož. V Belograd prihajajo neprehomoma vlaki z ranjenci. Vse bolnišnice, šole, cerkve, javna poslopja so prepunljeni. In na tisoče ranjencev mora še pod milim nebom prebivati. Med ranjenci se je tudi že pojavila kolera. Obupanje na Srbskem je grozovito. Širijo se govorice, da bo kralj Peter odstopiti.

#### **Albanija ystaja.**

V severni Albaniji so Srbi odpoklicali svoje vojaške oddelke, kjer jih potrebujejo proti Bulgarom. Ali zdaj so se dvignili Albanci in pripravljajo Srbom krvavi odhod. Brez obzirno se maščujejo Albanci nad Srbimi, ki so nad njimi toliko grozodejstev izvršili.

Rumunska.

Rumunska država mobilizira. Več kot pol milijonov vojakov je že pod zastavo. Rumunija hoče zdaj svoje zahteve napram Bulgariji uresničiti. Splošno pa se sodi, da ne bode prišlo do nikakoršnih rumunsko-bulgarskih spopadov.

Rusija mobilizira.

Kakor se zatrjuje, pričela je Rusija, ta zahrbtna povzročiteljica vseh balkanskih zmešnavj mobilizirati. Ako bi Rusija hotela poseči v balkanske spore, potem pride zopet evropski mir v veliko nevarnost.

# Dobri zaslužitelj

katerega denarni pridobitek se naj drži vedno v ednaki visočini, mora nato paziti, da ne pretrega bolezen njegove delavne zmožnosti. Kèr pa je vsakdo prepihu, mrazu, mokroti in drugim

Bati se je, da bi postale ruske priprave zlasti za Avstrijo velekritične.

## Zadnji telegrami.

„Reichspost“ poroča iz Sofije: Po krvavem boju zavzeli so Bulgari srbsko utrdbo Sultana tepe. Srbi bežijo proti Egri-Palanka. Nadaljne velike uspehe dosegli so Bulgari pri Kamениca Česni in Retkibuki. Grozoviti boj je divjal pri Patarfcji; obupani Srbi so bili zopet poraženi. Bulgari napredujejo viharno proti Istipu. Od vseh strani so srbsko armado obšli. Pot proti Kumanovi je za Bulgare odprta. Proti srbski trdnjavi Pirot gromijo že bulgarski kanoni; vsak trenutek zamore ta velevažna trdnjava pasti. Pri Doiranu dosegel je bulgarski general Ivanov veliko zmago čez Grke. Povsod zmaguje Bulgarija.

## Dopisi.

**Dornova.** Dragi Štajerc! Od nas pač malo dopisov sprejmeš, zato oprosti, ako sedaj ti nekaj pošljem. Veš, naši Dornovčani iskreno želè, da bi se tukajšnjo učiteljstvo „prevekslalo“. V to svrhu ti pač poslamo nekaj podatkov, ki smo jih nabrali, da gornjo željo uresničiš. Pri nas že dolgo let službuje „lererca“ Hanca, o kateri hočemo tukaj navesti več zanimivosti. Kako se vede v soli? S solzami v očeh pripoveduje poštena Dornovčanka, kako je njen otrok ves krvav došel domov. Ko je vprašala, kdo ga je tako hudo ranil, odgovoril je: „Učiteljica „Hanca“ so me tako hudo tepli“. Druga mati pripoveduje, da je prišla njena deklica spet ranjena domov ter se bridko materi pritožila, kako so jo „lererca“ Swoboda grdo nabili. Spet druga gospodynja razlagla, kako rada Swoboda nžence za ušeće prime ter otroke

rača. Sloboda učence za uspe, prime ter otrok z žuganjem, češ, da pač nikakor ne smoje doma povedati, kako ojstro so v šoli kaznovani, ve postrašiti. Kako ta učiteljica v šoli krči, besni, rjove, se dere, posebno, če je dan poprej do polnoči preveč pijančevala, preveč pokadila „cigaret“ ter vsled velike nervoznosti ni v stanu prenašati malenkostne slabosti ubogih otrok. Nekoč pride učenka k sosedu po topel „cigel“. Soseda vpraša deklico, kdo da je pri učiteljici „Hanci“. Dekle odgovori: „Tak stari grdi ded leži pri njej v postelji!“ Deklica odbeži nazaj, ko jej je sosedja javila, da črez nekaj časa naj pride po gorko opeko. Ko deklico spet dojdje, vpraša gospodinja: „No, zakaj pa potrebujejo ta topel „cigel“? Ah, ne topel „cigel“, le „Stoppelzieher“ potrebujejo za tiste steklenice, ki jih imajo toliko na mizi. — Drugekrati spet pride pismo na šolsko vodstvo, češ, gospodična „Hanca“ ne sme več „das Territorium der Herrschaft Dornau betreten“. Zakaj ne? Lererca Hanca ima namreč navado, ako se ga pošteno napije, da potem obrekuje, ogovarja, psuje črez vsakega človeka, če je tudi bogataš, odličnjak, ali tudi najblžji tovarisi ali tovariška! Fresneto hudo jej je bilo, ko je mlad slikar iz grajsčine bival pri njej v sobi, a zunaj pa so okrog stanovanja

škodljivim vplivom izročen, naj bi imel previdni človek vedno Fellerjev dobro dišeči zeliščni esenc-fluid z zn. „Elzafuid“ v hiši, da si zamore pri neuralgičnih bolečinah v obrazu, pri glavo- ali zobobolu, pri bolečinah v ušesih takoj pomagati. Istotako odpravi bolečine pri reumi

zidarij popravili šolsko poslopje celo 4 od avs  
Še mnogo več gradiva imamo na razpol zgodostjo  
a za danes toliko. Višja šolska oblast **Kdor je**  
pač sprevidila, da je treba to učiteljico pradolžiti  
stitti z ozirom že na izjavo učiteljice, ki je revala ške  
„Meni je pač vse eno, sem tukaj ali drugje z uš  
**Ragoznica pri Ptuju.** Tukaj so se v Prav  
30. junija volitve v obč. odbor; napreduj sicer  
so dosegli lep uspeh. Pred tremi letimi so niti sv  
vili naprednjaki majhno število glasov skup  
Pri zadnjih volitvah v obč. odbor pa so nap  
njaki lepo napredovali s svojimi glasi. Da  
spravili enega naprednjaka v obč. odbor,  
niso, pač pa so lahko ponosni o lepem šte  
glasov. Že danes lahko rečemo: ako bojo  
prednjaki tako napredovali o občini Rago  
čez par let se bode iz obč. Ragoznice tudi ne  
šalo, da so bili sami naprednjaci izvoljeni  
obč. odbor. Pred tremi letimi bil je majhni  
četek. Takrat bi imeli Ragoznički naprednj  
prostor v senci pod majhnim drevo; sedi  
moralo to drevo biti veliko, ako bi se zam  
Ragoznički naprednjaki v senci pod njim p  
varjati. Pred tremi letimi sklenili so naprednj  
da „zora puca, bit će dana“, so si tudi z  
zdravičko: soluce sije, luč gori, itd. In v res  
niso tega zamanj storil. Postopljavamo vse ob  
katere so nam poročale o napredni zmaga  
obč. volitvah; prosimo jih, naj še z nami pot  
Prejšn  
lastnik mnc  
tel je v ko  
Njegova hč  
lak v Ljub  
sestva v Ljub  
e. št. 200  
" 202  
" 203  
" 30  
" 612  
" 102  
" 18  
" 20  
" 59  
" 150  
" 349  
" 1  
" 58  
Nikdo  
veliko svoto  
nar njeo o  
Dolgo

## Polom posojilnice v Šoštan

(Izvirni dopis

Pravično bi bilo, da bi oni, ki so krivci, denar nega poloma šoštanjske posojilnice, ki so skozi dolga leta kot nadzorništva svojo dolžnost zanemarjali plačali oz. pokrili primanjki Marija, še posojilnice v znesku 200.000 krestev. Isto M. In nebovpijoča krivica bi bila, 1) Falbi se potegnilo k plačilu v prvi vrsti v bolesničnem glasom k. nedolžne člane posojilnice, 2) e. se to zdaj hoče. Bila bi tudi dolžnost, kom kupne de, da takoj poizvè, kdo je na školski knjižnici, loznom gospodarstvu v tej jilnici od leta 1899 sem kriv; 3) se poizvedlo mero odgovornosti in k. članov posojilničnega predstojništva ter način na ništva; krivce pa bi se moralos prisile tej poses Pri polomu posojilnice v Laškem so člani rektorija in nadzorništva za plačilo poneverili, svote 109.000 K skupaj spravili; ako bi, Soštanju drugača ravnalno, bi se prebivalci v in e. hudo razburirlo.

To je složno prepričanje članov poslovnega sira ter vsega prebivalstva v šoštanjskem okraju. Po letu 1913 (Bivši čl. mnogo korporacij se je v tem zmislu izrazil. 10. oktobra

V kazenskem aktu c. k. okrožne sudske dan po jutru celjske (G. Z. Vr VII, 897/8) našla bode predaje bil je dovolj gradiva za določitev pravih krivcev. Dne 5. maja tega akta je razvideti, da se je na Šoštanjku, kateri z dne 7. kron posojila od šoštanskega podovalca Marta jilnlice dajalo brez potrebnega izsruje tudi pote karne varnosti, to pa seveda vino do skratnim slovensko-prvaškim mogotem v Šoštanj, lastnik, ve Nadaljni Franc Gr do 1908 se je zapravilo na tisoč 106 k. o. kron posojilničnega denarja. Nadaljni slovensko-prvaške volilne lastnike posesti istotako ne. To očitanje mečejo danes slovenski lastniki, ki je sami prvakom v obraz! Slovenski kmetje, ed par dne torej te prvaške grehe plačevali, — tisti lastniki posesti so si tekomp let iz krvavih kmetskih žuljev, niani posesti bogatstvo nakopičili, ki so v težkem trdu 12 vknjiže ust prišparane kmetske denarje zaradi poskozi okno metali, naj bi ostali nekaznovani. Član sedi istotako Kdor to zagovarja, ta zagovarja na vse 178 k. rop! To se ne sme zgodi! Kmetske posesti e. že dvigajo zoper krivce; ljudstvo zahaja njegovega v k. b. in

in gihtičnih bolečinah. To ni samo rekomendacija. Dolgoletna  
marveč je od mnogo zdravnikov potrjenje, da je  
steklenic tega neobhodno potrebnega vam  
zdravja pošlje franko za 5 kron apotekarju  
Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatska).  
Na zahtev za kavcije  
Kavcija  
Kavcija  
Kavcija

4 dni. v avstrijske vlade, da naj ta z vso poslogo, krije izkorisčevalce prime. Kdor je poloma kriv, ta mora plačati, — ne premenljivim kmetom pa se zaradi prrekla: hranske hujskarije ne sme kožo ugodi! Ne ušesa potegniti!

Pravi krivci tega poloma se skušajo sedaj sicer na švindlerski način odtegniti svoji dolžnosti. Evo dokaz:

Prejšnji župan trga Šoštanj Franc Rajšter bil je mnogih posestev v Šoštanju. Majhna leta 1909 je v konkurs na se njegova posestva razprodala. Hčerka Ivanka Rajšter, omožena Mavrajak v Ljubljani, je eksekutivnim potom naslednja poseta nakupila:

|           |                                    |                  |
|-----------|------------------------------------|------------------|
| ojo na    | 200 kat. obč. Šoštanj za . . . . . | 4.650 K          |
| goznic,   | 202 " " " . . . . .                | 1.850 ,          |
| nagla-    | 203 " " " . . . . .                | 1.321 ,          |
| pljeni v  | 30 " " " . . . . .                 | 6.260 ,          |
| hni za-   | 612 " " " . . . . .                | 31 ,             |
| rednjaki  | 102 " " " . . . . .                | 11.050 ,         |
| iedaj bi  | 18 " " " . . . . .                 | 3.650 ,          |
| zamogli   | 20 " " " . . . . .                 | 2.000 ,          |
| n pogo-   | 59 " " " . . . . .                 | 2.000 ,          |
| ednjaki,  | 150 " " " . . . . .                | 6.000 ,          |
| i zapeli  | 349 " " " . . . . .                | 4.305 ,          |
| resinci   | 1 " Skorno " . . . . .             | 34 ,             |
| občine,   | 58 " Šoštanj " . . . . .           | 1.610 ,          |
| nagi pri- |                                    | skupno . . . . . |
| potrpijo. |                                    | 44.761 K         |

Nikdo ne vede, od kje je dobila Ivanka Rajšter to sklo sveto; splošno prepričanje je, da ji je dal ta dejanje oče, bivši kridatar . . .

Dolgoletni podnačelnik in član nadzorništva posestev v Šoštanju krčmar Miha Cerovšek, ki je s koncem Rajšter v sorodstvu, kupil je eksekutivnim konkurzne mase Rajšterja sledenča posestva:

|         |                           |          |
|---------|---------------------------|----------|
| kat. 54 | obč. Šoštanj za . . . . . | 5.101 K  |
| 28      | " " " . . . . .           | 8.715 ,  |
| 613     | " " " . . . . .           | 300 ,    |
| 342     | " " " . . . . .           | 564 ,    |
| 365     | " " " . . . . .           | 30.000 , |
| 277     | " " " . . . . .           | 5.100 ,  |

Isti Miha Cerovšek je na polovico s svojo soprogo sklo povzel Šoštanj, ki je danes zemljiškognjični lastnik sledečih pozemkov:

|   |   |         |
|---|---|---------|
| 1) Falkovo posestvo (e. št. 19 k. o. Šoštanj, ki je s   | glasom kupne pogodbe z dne 27. februarja 1903 kupljen) — 2) e. št. 178 k. o. Šoštanj, obstoječe danes iz ene parcele 31 konskr. št. 43 Šoštanj, ki jo je glasom kupne pogodbe z dne 27. januarja 1902 od Miha Cerovška kupil. Na tej posesti leži razven drugih brez rubežna pravica za varstvo zahtevka Petra Vihar v Šoštanju iz dolžnega pisma z dne 4. junija 1913 v sklo 5000 K. — 3) Hermanova posest, obstoječa iz podarskega poslopnega parcela št. 33/2 k. o. Šoštanj e. št. 28 k. o. Šoštanj, ki jo je eksekutivnim potom od konca Rajšter l. 1911 obenem z Ano Godetz kupil; te posesti pa je vsled razdelilne pogodbe z dne 20. aprila 1912 kot edini lastnik vknjižen. — | 5.101 K |
| Član predstojništva in nadzorništva Franc Goriček je zemljiškognjični lastnik Kovačeve posesti e. št. 78 k. o. Schmersdorf, nadalje posesti e. št. 115 iste in e. št. 209 Lokovice; na tej posesti je poleg bremen rubežna pravica za varstvo zahtevka njenega sina Johana Goričnika iz dolžnega lista z dne 19. aprila 1913 (I!) v sklo 1000 K.  |   |         |
| Bivši član nadzorništva Martin Hleb bil je do oktobra 1906 lastnik poseti e. št. 29 k. o. Šoštanj; sodnje pa jo je prodal Milanu Vošnjak, sinu tovarnarja. Ta je bil Martin Hleb na podlagi kupne pogodbe z dne 5. marca 1904 lastnik poseti e. št. 84 k. o. Šoštanj, katero je pa za 4.500 K glasom kupne pogodbe z dne 7. marca 1911 št. 304 Petru ter Mariji Vihar kupil; Martin Hleb pa živi še danes na tej posesti, kjer je tudi kovačko obrt, kjer si je pogodil dosmrtno do stanovanja ter rabo kavčnice. Torej Hleb lastnik, vendar pa ima vse pravice lastnika. |   |         |
| Nadaljni član predstojništva posojilnike v Šoštanju Franc Grebenšek, lastnik poseti Grušovič (e. št. 106 k. o. Šoštanj), stanuje na konskr. št. 28.   |   |         |
| Nadaljni bivši član predstojništva je Jožef Novak, poseti e. št. 187 in 231 k. o. Šoštanj.  |   |         |

Istotako je bivši član predstojništva Johan Dvoršek, ki je svoje poseti (e. št. 65 k. o. Schmersdorf) par dnevi (!) par nemetu Naraku prodal; a še danes lastnik poseti e. št. 11 k. o. Lokovice. Na prvoimejši poseti je glasom dolžnega lista z dne 5. julija 1922 vknjižena rubežna pravica za varstvo zahtevka Cerovška v sklo 10.000 K.

Član sedanega nadzorništva je Leopold Pačnik, istotako iz konkurzne mase Rajšterja kupil posest z 178 k. o. Schmersdorf za 4.056 K. Za istega je poseti e. št. 91 k. o. Laze rubežna pravica za varstvo njegovega zahtevka od 435 K, 30 K 20 h, 580 K, 22 h in 27 K 35 h vknjižena.

Dolgoletni član nadzorništva ter bivši podnačelnik Šoštanj c. kr. notar Vincenc Kolšek. Isti je poseti je vknjižena kot glavna vloga in pri poseti 630 k. o. Šoštanj kot postranska vloga na temelju pisma z dne 21. decembra 1912 rubežna pravica za zahtevki v delnem znesku 3000 K s 6% obrestno kavcije za 30 K v prid njegove soproge Marije Vere v znesku po 1060 K ter kavcije za postranske obrestne po 100 K, to pa na podlagi dne 8. maja 1911 od notarja Kolšeka predložene zemljiškognjične prošnje.

Pod C. P. Z. 31 je na podlagi dolžnega lista z dne 31. maja 1913 rubežna pravica za posojilni zahtevek Gornje Savinjske posojilnice v Mozirju glasom dne 3. julija 1913 (I!) predložene zemljiškognjične prošnje v znesku 4000 K in kavcije postranskih pristojbin za 200 K pri zgoraj posesti e. št. 622 k. o. Šoštanj kot glavna vloga vknjižena in so posesti e. št. 620 ter 630 k. o. Šoštanj in e. št. 186 k. o. Topolščice stranske vloge za zgoraj omenjene zahtevke. Nasprotno pa je soproga notarja Kolšeka, Marija rojena Tröhnel zemljiškognjično edina lastnica posesti e. št. 236 k. o. Šoštanj, na kateri posesti se nahaja tudi poseta notarja Kolšeka.

Skozi 10 let in sicer od 12. oktobra 1900 pa do 9. marca 1900 bil je dr. Franc Mayer, odvetnik v Šoštanju, direktor posojilnice. V ta čas padejo one transakcije in ono neverjetno sramotno gospodarstvo, ono zapravljanje prisparnih metelskih krajcarjev, ki je takratnega blagajnika Ivana Vošnjak, kateri sedaj na posestvu svoje žene pri Ljutomeru živi, zaradi zločina poneverbe ter konkurza, dra. Mayera pa zaradi sokrivate na obtožno klop spravilo. Dr. Franc Mayer bil je sicer od obtožbe oproščen. Ali prebivalstvo Šoštanjskega okraja napravilo si je svojo sodo bo o tem možaku; prebivalstvo smatra ravno dra. Mayerja za glavnega krivca današnjega poloma Šoštanjske posojilnice.

Dr. Franc Mayer in njegova soproga Rici Mayer sta bila sta glasom kupne pogodbe z dne 5. oktobra 1898 lastnika posesti e. št. 261 k. o. Šoštanj, to pa vsak na polovico. Glasom notariatskega akta z dne 31. marca 1908 se je lastniško pravico na gospoje Rici Mayer spadajočo polovico zgorajšnje poseti za dr. Franc Mayer vknjižilo.

Na podlagi kupne pogodbe z dne 26. maja 1908 se je lastniško pravico za Avgusta Kranjc, veleposestnico v Št. Iiju vpisalo. Takratna kupnina je znašala 51.623 K in se je kupec Avgusta Kranjc zavezala, tekom 4 tednov prodajati Rici Mayer intabulirani raztevki na temelju not aktov z dne 10. aprila 1908 v znesku 15.000 K izplačati. Gospa Kranjc je marca 1912 umrla in bi se moral zgorajšnje poseti, t. zv. »vilo Mayer« tudi v zapuščino vreči, kar se pa baje ni zgodilo. Zapuščinska razprava po Avgustu Kranjc do danes še ni končana; to je tudi eden tistih čudežev, ki smo jih sicer v Šoštanju navajeni, ki pa se jih po vsem druženju svetu ne razume. Dr. Franc Mayer stanuje še danes v tej vili in velja on oz. njegova soproga za resnično lastnico.

Kakor znano, bil je dr. Mayer posojilnični 92.000 K dolžan. Njegovi srodniki so na račun tega dolga plačali posojilnici 20.000 K. Ostalih 72.000 kron z obresti vred pa je posojilnica dr. Mayerju šenkala. Velezanimivo je pač, kako radodarna je posojilnica v Šoštanju napram svojemu največjemu dolžniku. Popolnoma pravilno bi bilo, da bi zdaj takratni člani predstojništva posojilnice to še vedno nepokrito svoto 72.000 kron plačali . . .

V kritičnih letih 1899 do 1908 bil je Ivan Tajnik, bivši posestnik Baziste kontrolor posojilnice. Ta je oddal v pogodbi z dne 10. septembra 1904 svoja posestva e. št. 63 in 104

k. o. Schmersdorf Francu Stropnik in Ani Stropnik rojeni Tajnik v last. Miha Tajnik umrl je 1. 1912 in se je za njegovo vdovo Marijo Tajnik pri zgorajšnji posesti junija 1913 intabuliralo 4000 K.

Iz vseh teh podatkov vidimo, da so slovenski voditelji krivi poloma posojilnice in da bi imeli torej oni v tem dolžnost, povrniti vsled svoje brezvestnosti nastali dolg. Ali istotako vidimo, da slovenski voditelji tega nočego storiti, da skrivajo svoj denar in se hočijo z zvijočem iz zanjke spraviti ter vsa plačila nedolžnim kmetom naložiti. In v tem tiči gorostasnost Šoštanjske posojilnične škandala!

(Naprej prihodnjič.)

## Steckenpferd milo lilijino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakodnevna priznanjevalna pisma, à 80 h povsod v zalogi.

## Novice.

**Požar smodnišnice.** V Wöllersdorfu pri Wiener-Neustadtu pogorel je objekt 5 tamšnje verlike smodnišnice. Vrile so se razne manjše razstrelbe. K sreči so gasilci ogenj omejili.

**Povodenj.** Iz Ogrskega in Galicije prihajajo poročila o veliki povodnji. Reka Maros prepolnila je tri občine, uničila popolnoma tri vasi in vso žetev. Pri Petrevselli v Siebenbürgenu odtrgala je voda železniški most. Na progi Podvolocyska-Lvov se je moral železniški promet vstaviti, ker je več mostov vsled povodnji poškodovanih.

**149 gnezgov na eni hiši.** V vasi Holletitz pri Lucku na Češkem nahaja se na eni malo lastniškihiši 149 gnezgov lastovic.

**Divja svinja v cerkvi.** Pred kratkim pritekla je divja svinja v cerkev kapucinov v Olesku (Galicija). V zakristiji se je nahajal en kapucin, ki je hitro vrata zaprl. Svinja je več kot eno uro v cerkvi divjala in mnogo škode napravila. Naposled jo je neki finančni nadstražnik z dve ma streloma usmrtil.

**Zupnik morilec.** V Remetevasgyar na Ogrskem ustrelil je katoliški zupnik Vojto v cerkvi učiteljico Ano Szentimery. Bila je smrtnovarno ranjena. Nato je šel zupnik domu in si je z lovsko puško v usta ustrelil, tako da je bil takoj mrtev. Zupnik sovražil je učiteljico, ker ga je ta pri škofu naznana.

**Grozni divjak.** Pred sodnijo v Koselsku na Ruskem doigral se je grozni slučaj. Vrile se je ravno razprava proti 20 letnemu Akulinu, ki je svojega lastnega očeta umoril. Glavna priča je bila morilčeva mati. Ko je ta izpovedala, skočil je Akulin nakrat k mizi, na kateri so ležali corpora delicti. Vzel je tam težko železno tehtnico, s katero je svojega očeta ubil. Potem je skočil bliskoma k materi in jo s tehtnico trikrat po glavi udaril. Mati se je zgrudila na tla in je kmalu nato umrla. Akulin je hotel pobegniti, ali vojaki so ga prijeli in z bajonetni hudo ranili.

## Iz Spodnje-Štajerskega.

**Bojkotna hujskarija** se je od strani ptujskih pravakov zopet na vse pretege začela. Imamo namreč v Ptaju par fanatičnih kapelanov in par advokatov šribarjev, ki divjajo v protipostavni bojkotni gonji. Izvedeli smo že za razne slučaje in storili bomo vse potrebno, da se hujskarjem jezik zaveže. Sele pred kratkim se je v bojkotne namene celo minoritsko cerkev zlorabljal. Zadnjo nedeljo pa so imeli v Zupančičevi krčmi neko Ciril-Metodarsko priredbo, na kateri je baje koncipijent dr. Horvata ogenj in žveplo blunal in se prdušal ter na bojkot hujskal. Fant si bode prste osmodil pri tej hujskarji, o kateri bomo sicer v kratkem načančeje poročali.

**Kaplan Jager v Ptaju** nas bode torej zapatil. Prestavljen je v faro sv. Jakoba v Galiciji pri Celju. V Ptaju tega političnega gospoda pa nikdo pogrešal ne bode. Kajti Jager spada

**Vaš okus**

prepričal Vas bo, če primerjate okus naših in katerihkoli drugih kock,  
da so

**MAGGI JEVE kocke**

(gotova goveja juha)

**MAGGI** po 5 vinarjev

**najboljše.**

Samo prave  
z imenom MAGGI in

varstveno znamko → zvezdo s krizem

med one novodobne kaplane, ki misljijo, da so v prvi vrsti politični agitatorji, potem zopet politični agitatorji in šele na koncu tudi duhovniki. Z Jagrom smo imeli opetovano boje; zaprinesli smo mu veliko, ker je še mlad in kjer upamo, da se bode polagoma vendar poboljšal. Upamo, da v novem svojem bivališču ne bode ponoči ob 1. uri v sosednjih farah obiske delal, da ne bode šolarke v svojem stanovanju sprejemal, da ne bode v šoli Srbom slavospev pel, da ne bode pri volitvah pete brusil, — da bode sploh politiko pustil in svojo duhovniško službo redno izvrševal. Upamo to, v njegovem lastnem interesu! Drugače bi se morali z Jagrom tudi v bodoče še pečati. Torej, prijatelj Jager, grečno pot pa adijo!

Katoliško-klerikalna moralá. V rubriki „Izpred sodiča“ poročamo, da je bil kaplan Ivan Bozina iz sv. Jurja sl. g. na 2 meseca težke ječe obsojen, to pa zaradi zločina težke telesne poškodbe. Iz političnih vzrokov je namreč podivljani ta kaplan nekega fanta ponoči ob 12. uri na cesti napadel, pretepel in mu učesno mreno raztrgal . . . Človek bi mislil, da bodejo klerikalci o tem slučaju molčati, da se bodejo tega pobalinskega kaplana sramovali. Pa klerikalna „moralá“ je vsa drugačna. V „Straži“ poročajo naravnost, da je bil katoliški duhovnik Bozina na 2 meseca ječe obsojen; obenem pa hvalijo tega neotesanega pretepača in pravijo, da mu sodba c. k. sodnije, ki je vendar izrečena „v imenu Njegovega veličanstva cesarja“, v javnosti pravnič na ugledu ne bude škodovala . . . Po klerikalnem mnenju torej katoliški kaplan ne izgubi ničesar na svojem „ugledu“, ako je zaradi zločina obsojen. Za katoliškega duhovnika torej po mnenju „Straže“ ni nobena sramota, ako po vzorcu velikomestnih barab in „Plattenbruderjev“ ob polnoči na cesti mirne ljudi pobija . . . „Morala“ mariborske „Straže“ je res krasna! Mi pa vprašamo knezoškofo, ki gotovo ne more soglašati s to pobijalsko „moraló“, kaj on misli o tem slučaju ??? Ali sme duhovnik ponoči po krčmah pijančevati, medtem ko stopi potem čez par ur morda pijan pred oltar Odrešenika? Ali sme roka pretepača, ki je ravnok na nekrščanski način svojega „blížnjega“ na tla pobila, ob božji mizi kruh v roko vzeti, katerega spreminja duhovniška molitev v Kristovo telo? Ali je politikujočim duhovnikom res že vse dovoljeno, vse, tudi zločin, samo ako znajo in hočejo politikovati? Gospod knezoškoft, potem je vsa vera le politični „kšeфт“, — potem pa se tudi nikdo ne sme čuditi, ako bode kmetsko ljudstvo posnemalo take politične duhovnike, ako bode „krščanstvo“ z zločini demonstriralo, ako bode pravo Jezusovo vero v javni zasmeh stavilo . . . Ljudstvo je navajeno, verovati duhovnikom; kaj ko bi jim tudi v pijančevanju in pobijanju verovalo in sledilo? . . . Gospod knezoškoft, napravite red, dokler je še čas; kajti kmalu bode bila dvanaista ura . . .

**Poslanec Verstovšek pretepač.** Dr. Verstovšek spada pač v vsakem oziru med najodurnejše slovensko-klerikalne poslance. Ta možakar, ki je c. k. profesor, obenem pa priatelj Srbov, ki je strastni klerikalec, pa čeprav je bil pred par leti še strastnejši liberalец, ki je surovejši od klerikalnih poslanskih alfabetov, ki bi bil že bogov kolikokrat v luknji, ako bi ga ne ščitala zlorabljenia imuniteta, — ta politični poštenjak in osebni značajnež dr. Verstovšek se razvija zdaj v navadnega pretepača. Šele zadnjič se je hotel po nekem shodu v Šoštanju pretepavati; ali zbal se je krepkih pesti slovenskih kmetov, ki so do grla klerikalnih poštenjakov siti. Pretekli pondelek pa izpustil je dr. Verstovšek svojo jezo nad nekim študentom. Na mariborskem študentovskem igrišču vrgel je namreč neki sedmošolec žogo slučajno v sinčka Verstovšeka. Bil je nearesčni slučaj, ki pa ni imel nobenih hudih posledic. Fantek pa je tekel domu in je celo stvar očetu zatožil. In mogočni Verstovšek je prišel takoj s sinom na igrišče. Poklical je dotičnega sedmošolca k sebi in mu takoj podelil krepko zaušnico, nakar jo je zopet naglih krač odkuril. Zanimivo je, da dotični sedmošolec ni morda Nemec ali „nemčur“, marveč — Slovenc. V zasmeh javnosti oklofutal je torej slovenski poslanec Verstovšek

slovenskega študenta... Pfui Teufel! Po našem mnenju ima Verstovšek več zmožnosti za „šarf-richterja“ ali pa za „šinterja“, nego za profesorja. Poulični pretepač postaja torej ta dr. Verstovšek; pazi naj, da ne bode morda on sam izposojene klofute z obrestnimi nazaj dobil. Kajti klofute vrne vsakdo rad. . .

Umrl je v Ptiju splošno znani notar Filaferro. Lahka mu zemljica!

**Zaradi šarlaha**, ki je v posameznih slučajih tudi v Mariboru nastopil, zapri so tudi v tem mestu šole preje, nego je to določeno. Opozorjamo tudi prebivalstvo mariborskega okraja, da naj bode v tem oziru skrajno previdno in se varuje proti tej hudi nalezljivi bolezni!

**Popravek.** Piše se nam: Slavno uredništvo „Štajerca“ v Ptiju. Novico v številki Vašega cenjenega lista z dne 1. maja 1913 radi otročjega umora se popravi; zločinka Maria Gorinšek ni iz Doberniča, pač pa iz Teپajnskega vrha, po domače imenovan „Bazek.“

**Velika pionirska nesreča.** Danes (četrtek) zgodila se je na Dravi v Ptaju velika pionirska nesreča. Pri razstrelnih vajah se je namreč prevrnil čoln in moštvo z oficirjem je padlo v Dravo. Oficirja (lažnjanta Marzinkiewiez) so živila rešili. Štiri vojaki pa so utegnili i. s. en korporal, en gefreiter in dva pionirja. Do trenutka, ko pišejo te vrstice, še niso mrličov iz vode potegnili. Uvedla se je stroga preiskava, da se dožene vzroke grozovite nesreče.

**Ljubezenska žaloigra.** V gostilni Pesserl v Ptuju odigrala se je pretekli četrtek grozna žaloigra. Domača hčerka, komaj 16 letna Olga Preuz imela je namreč ljubavno razmerje z dragonskim četvodoj Hans Dengscherz. Oče Preuz tega razmerja ni dovolil; kér je poleg tega tudi izvedel, da zasleduje dragonec tudi njegovo ženo, mu je hišo prepovedal. Že takrat je rekel Dengscherz, da bode enkrat še prišel . . . In res, prišel je popoldne in vprašal razburjeno po Olgi. Mati Sofija Frenz je takoj opazila, da se pripravlja nesreča. Hotela je pobegniti, a že je počil strel in v tilnik zadeta se je zgrudila na tla. Olga je slišala streljanje in je hotela pobegniti. Ali blazni morilec je trikrat nanjo ustrelil in jo tudi trikrat v hrbet zadel. Potem je sam sebi v sence ustrelil in se takoj mrtev na tla zgrudil. Zadeti ženski so odpeljali v bolnišnico, kjer je mati Preuz čez par ur hudega trpljenja umrla. Hčerka sicer še živi, ali kér je zadeta v hrbenico, ni mnoga upanja, da okreve. Sicer bi pa tudi bromata ostala. Razburjenje nad tem groznim zločinom je bilo veliko. Po našem mnenju pričenjajo nekatera, komaj šoli odrasla dekleta mnogo prehitro z lahkomiselnimi ljubavnimi razmerji, hočejo mlade može za norca imeti, dokler tem kri ne zavrè in se take nesreče zgodijo. Matere bi morale tu v prvi vrsti svojo dolžnost izvršiti! Kolikokrat se vidi pozno v noči prave smrkolinke po cestah se vlačiti. In nekatere matere so še ponosne na to!

**Pristna vina**, naturna ptujska in haložanska se dobi v vinogradniški zadruži v Ptuju, ki dobiva ta vina od svojih članov-vinogradnikov. Opazujamo gostilničarje, ki hočejo dobro vino po zmernih cenah kupiti, na iznerat vinogradniške zadruge v „Štajercu“.

**Nezgoda.** V Storeh padla je na delavca Fr. Martel težka železna ograja, ki je tehtala 400 kil. Smrtnonevarno ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Sodniji naznanilo se je več fantov pri Dramljah, ki so ob priliku poroke pri posestniku Antonu Jevšinek razne surove šale zbijali. Fantje so v svoji pijani razburjenosti mnogo škode napravili.

**Smrtna nezgoda.** V podjetju za impregniranje v Hočah prišel je delavec Johan Juranič pod neki „kran“ in je bil takoj usmrčen.

**Neumno strešanje.** V Slov. Bistrici je uradnik Feliksu Lorber pri strešjanju iz možnarja odtrgalo več prstov desne roke in mu s polroko težko poškodovalo, tako da so ga morali v graško bolnišnico odpeljati.

**Peneveril** je v Mariboru raznaševalec kruha Anton Potočnik svojemu gospodarju 200 kron. Ko so ga zaprli, ni imel niti vinarja več.

**Obesil** se je v vojaškem zaporu v Mariboru infanterist Hermann Suppanz iz Celja.

**Poskušeni samomor.** Čevljarski mojster Frank. Milenc Sorko iz Hrastnika ustrelil si je v Gruji in je brz dve krogli v prsa. Težko ranjenega so sprevajali v bolnico. Požar reli so po

**Še enkrat : neumno streljanje.** Pri streli gospodarski iz možnarja v Zgornji sv. Kunigundi bil je nego zava ničarjev sin Karl Maček na nogi tako že poškodovan, da je v bolnišnici umrl. **Zaloig** je od jes

Iz Koroškega.

## Konštantinov jubilej.

Iz Spodnjega Roža se nam piše bajonetom nedeljo dne 23. junija so praznovali tudi patrula je prvaki prvi tabor „krščansko-socijalne zveze“ Požar prvo letošnjo zborovanje na „evharistični“ gospodarski lag, to pa v Sveteh v Rožu. Napenjal Woltsche, vse strune, da bi prignali dosti ovčic skupaj oblike, 3 prišlo je le malo „bek“ in še manj „mrkavce“ živino. Prvo besedo imel je seveda širokoustni Podgorski Smrt znani celovski „Durchfallskandidat“ s potresuščenimi nogami. Slavnostno pridigo pa je imel izkuščenje iz stričev ovc Svaton, sin Libuše in uničevalca poda je čez Milostljivi gospodje so si naročili popravje. V Državljane porojenev strdi, da bi si pogladili križ Huber in glasove; in res jih je po takem zdravilju vojaško beseda gladko in petje sladko čez mastne in Ukravljene, kakor „ambrožija“ . . . Čunki so se v Kotljal tepli po stranskih potih, „punteče“ pod pokajenega duho, v katerih so imeli skrite svoje Šamberske uniforme. Črne suknje so priromale, se je solnce mračilo. Ali poslanec France zmečgal“ in ni bilo v žlost milostljivih. Obsežno

"zmescel" in ni ga bilo, v zaost milost gospodov . . . Predsednik zveze je prevzel julija. Prvor "svetem" Konstantinu; farbal je neumitno danes ovčice o tem čudnem svetniku, da so šle potvaškega vse plave domu. Pontifikalno mašo je celebrirala kramar na oni prošt Einspieler, ki je še od tistega vega kegljanja v Podkrnosu v žalostnem sna. V svinetu, kjer so tam nahajščani klérikalci umestovano napredno mislečega volilca. Razstavili so Šoštanju, svetješje in predpisani je ob taki priliki poprogozovito odpustek vernikom . . . Ali ni to grški odpis žaljenje naše svete vere? Ali niti članom pohujšanje, manj vredno nego ono, ki so govec S. delali stari židi v tempelu? Pod znakom prvaškega jem Najsvetješega se je pričelo politiko uganjati! . . . Kaj je postobese Gregor Einspieler? Mož po imenu nemške dovine, ki je kot prvi na zločinski način vsekoro bakljo sovraštva v prej složno koroško ljudstvo postaja Ogenj, ki ga je Einspieler zanetil, podpihanica, zda politični farji zdaj vedno naprej. Ali gorje o Poli, ki svojo domovino Koroško izdajo in se zanjulija. — zijo v tem pogubnem ognju! Osmodili si boča in jim peruti; in pri njih poginu se jim bodejo skočko ljude lastni krivi preroki krohotali! . . . Ravnokrat Dokaz te štantin je svarilna primera za te zaslepljene v Sv. J. Kaj je bil ta rimski cesar? Intrigant, besedadevi in lomec, pohotnež, trinog, morilec, ki je s kapljo najboljše prijatelje, svoje sorodnike, svoje očetevapanj in svojo ženo umoril. Z bajkami si je znal liga p. 1 kupiti takratne kristjane, ki jih je rabil, to ob puniči svoje sovladarje, zlasti svojega svaka ob svoje

nija. Konštantin je ustanovil razred „kolonij“ prvih tlačenih kmetov; on je vstvaril temelj za poznejše suženstvo, za tlačenje robotnega kmetov. On je vstvaril celo visokih dostenjanstvenikov z vsemi mogocimi slovi in je pritisikal na ljudstvo z visokimi davki. Konštantin sam bil je pagan in naddanik paganske duhovščine (pontifex maximus). Šele na smrtni postelji se je pustil krščenje. Upal je namreč, da bode po krščanskih načinovom s krstno vodo vse grehe upral... To je posledje Konštantin, katerega danes slavijo za svetnika na tla Kmetji, čitajte zgodovino! Tam boste načudili, kako grozovito robotno delo so morali izvršiti vilo okrog njegovih podankov ob zgradbi rezidence Konstantinove kaplane in topel. Moral se je namreč v starim Bizantijem preseliti, kjer se v Rimu ni več varnega čutnika za Razumemo, da klerikalci tega tirana slave. Posledice kajti v mnogih točkah jim je soroden! Je bila žalostjo se spominjajo klerikalci časov, ko bila uše je z babjeverjem, z strahom pred farji in podatki stvom vboge kmete trpinčilo ter izsesaval, razprava čase bi črnubi radi nazaj dobili. Zato tjamnarja prirejajo take slavnosti, kakor je bila v Sveti da je reda polovijo nevedne v svoje mreže. Morda je dan koroški kmetje pa ne bodoje šli na ta limita \*







## Pošljem zastonj

in franko vsakomur svoj glavni katalog o

idro idočih žepnih, stenskih in budilnih urah in vseh vrstah godbihnih instrumentov; priporoča se, istega ob dani potrebi potom dopisnice zahtevati.

b. domni literant Hanns Konrad, razpoljalna hiša, Brux St. 4659 (Češko.)

ne niklaste žepne ure K 4:20, 5:—. Niklasta budilnica K 2:90, peti ponoči K 8:30, budilnica z dvojnim zvoncem K 3:80, ure za kuhanijo K 3:20, ure-kukavice K 7:50, 8:50. Možne miniatur-ure na pendelj in „federu“ K 13:50, ure na otetje nadaj K 55:—, 60:— itd. Velika izbira v godbihnih instrumentih K 5:00, 7:—. Prim. in koncertne citre K 16:—, 22:—.

Govorni aparati na plate K 22:—, 30:—.

zrake! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Se poslje direktno zasčnikom po povzetju ali naprej-plaćilu. 434

Vzorci franko  
modnih štofov eponge 584

**C E F I R I**

batisti, platno, platneno in pavoljno blago  
pošilja V. J. Havliček & brat  
KOPELJ PODBRAD, Češko.  
Pišite takoj. Pišite takoj.

## Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 102

### službe, učence, stanovanja in posestva v Ptiju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. —

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

### Priznano dobro in ceno

se dobi

rezano blago, perilo in obleke

pri Adolfu Wesiak, Maribor, Freihausgasse-Magistrasse  
do novega Hauptplatz proti „Narodnemu domu“ v novo zgrajeni  
„Warenhalle.“

**18.000 flanelnih odej**

rešenih pri nekem požaru, nepoškodovanih, samo z malimi vodnimi madeži 525

Tigerske odeje svetovnoznanne neuničljive, ca 180 cm dolge en kos K 1:70, bordó, drap, svitlo rdeče, s krasnimi traki, ca 180 cm dolge en kos K 2:20, šotsko karirane, 11 barvne, ca 180 cm dolge en kos K 2:60, Posljo po povzetju, pri najmanje 6 kosov franko

JOSEF MIKOTA, Königinhof, a. E.

## Vozički za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katereh lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 13, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K. Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pisemnim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže. 354

BRATA SLAWITSCH, trgovina v PTUJU.

## Pozor posestniki!

Lesne deske, štafelne, late in švartelne, kakor tudi vsake vrste mreže iz drata za ograje, potem vse vrste farbe, laka, firnajza in karboli-neuma, cementa, apna, traverze, strešni in zidani cigelj, kakor tudi vsake vrste železnine, najcenejše pri tvrdki Alois Matschek v Mariboru, Tržaška cesta, poleg bolnišnice. 214

## Kmetsko posestvo

z dobro ohranjenimi stanovalnimi in gospodarskimi poslopji, 15 oralov prima njiv in travnikov, 15 oralov evetualno več gozda za podirati v rodovitni pokrajini na južnem Štajerskem s slov. prebivalstvom se pod ugodnimi pogojimi proda. Pr. ponudbe pod „Bauerngut“ na anončno pisarno Rudolf Gaisser v Mariboru. 620

## Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke

poroča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih usnatega blaga kakor kofer, taške za šole, nakupovanje in za denar, toaletne reči, piščale in kadiilne predmete. Razno stvari iz jekla in bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger itd. Blage iz celuloide in resa, kako tudi lesne blage npr. kerbo za potovanje vseh vrst. Razno blage iz stekla in percelana, talarje, sklede, flaše, glazbe in druge v to stroke slajajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin pot. Posebne lepe reči pa za 80 do K 1:20.

veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru radi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar ne potrebuje, naj si bode manufaktурno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, obuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, nalogne vence in trakove, z eno besedo vse.

## Asbestni skriljevec Asbestschiefer

1. Ne eksplodira v ognju;
2. visoka trdnost napram skriviljenju, pritisku, vlečnju in sunku;
3. posebna elasticita;
4. velika vremenska opornost napram mrazu in toči;

se odlikuje zlasti vsled sledečih lastnosti:

5. velika opornost v ognju;
6. ne vodi električne;
7. tako mala teža, per m<sup>2</sup> samo 8—12 kil;
8. vodi toplotno prav slabo;
9. popolnoma ednaka debelost in površina;

10. absolutna neprodornost za vodo;
11. ne sprejema vode;
12. izgleda izredno lepo in elegantno;
13. se lahko prenaša;
14. nizka cena.

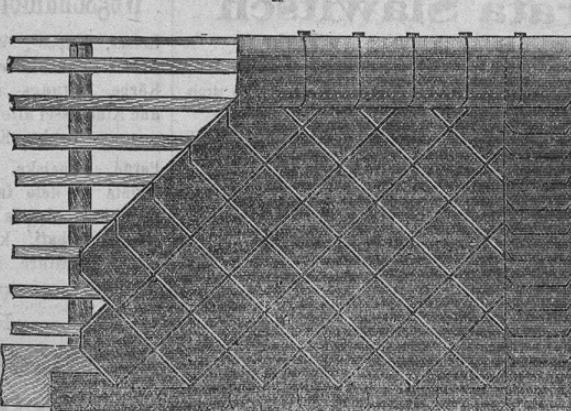
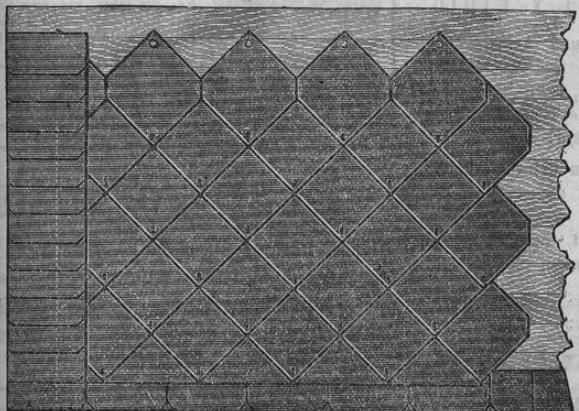
# ZENIT

najboljša, najcenejša

strela

brez popravil

469



Edina razprodaja: D. Rakusch, veletrgovina železja, Celje.

# 1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekomo 8 dñih z rabo Cara lasnega pojavljoči. Ta balzam prineše lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povzročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo din je se vsled tega v jake kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

## 1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene in ki so Cara lasni uspešna štiri tedne dolgo rabil.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Gospod Josef Sihany piše:

Velecjenja firma!

Ker je moj priatelj z Vašim balzamom tekomo 3 tednov lepo rast brade

Z velesposlovanjem

Joséf Sihany, Erszebetfalva, Ogru



### Obs. diskretni zavoj.

prosim, da mi pošljete en paket Cara & 6 kron po povzetju.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslan zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekomo 12 dñih in sicer z dobrim uspehom. Moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pridelal Vaš lasni balzam rabi. Moja brada postane brezdomno krepejša karor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem Cara torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče budem to sredstvo vsem priporočal, ki imajo ranj rabo. Z nujnim zahvalom ostajem Va

O. V. M. Copenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Pošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

### En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

**Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansko.**

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

# Ena ura?

Ako naj bode v resnici dobra, naj ne donaša vsak hip jezo, temveč

## trajno veselje,

potem Vam svetujemo, ako hočete tako kušati, da se obrnete na pravi vir, torej na švicarsko fabriko ur. Da se zamore dobiti ure brez colninskih izdatkov po originalnih fabričnih cenah, drži švicarska fabrika ur fabrično zalogu v Ljubljano, kjer se oddaja ure že od K 4-10 naprej; le natanko naj se piše naslov.

H. Suttner v Ljubljani št. 701.

Ta firma nima samo lastno protokolirano fabriko ur v Švici (fabrična znamka »Iko«), temveč tudi glavno za stopstvo fabrike za ure »Zenith«.

Zastonj in franko dobri vsak na čitatelj veliki krasni katalog o urah, zlatem in srebrnem blagu; treba je le dopisnico na tvrdko Suttner pisati.

St. 410. Nikel-patent-Roskopf ura, ki gr. 86 ur. K 4-10.  
St. 1. Nikel cil. remont. K 5-10.  
Št. 719. Srebrna cil. rem. K 7-80.

Št. 865. Nikel-veržica s pri-  
veskom . . . . . K 1-2.  
St. 865. Srebrna veržica, 30  
gramov težka . . . . . K 4-10.

Razpošilja po povzetju ali naprej-plačilu svote. Kar ne dopade, se zamenja ali denar nazaj. 504

Grand prix svetovna razstava Paris 1900. 316

### Kwizda Korneuburški živinski prašek



dietetično sredstvo za ko-  
nje, govedo, in ovce. Cena  
1 škalije K 1-40, 1/2 škal-  
ije K — 70.  
Se rabi čez 60 let v naj-  
večih hlevih pri pomanj-  
kanju veselja za žreli,  
slabi prehravi, za izboljša-  
nje mleka in povečanje  
možnosti mleka krav.

Kwizda Korneuburški živinski prašek  
je pristen le s poleg stojecem varstveno znam-  
ko in se dobi v vseh apotekah ter drožerjah.

Glavna zalogu: **FRANZ JOH. KWIZDA**  
c. in kr. avstr.-ogr. kralj. rum. in kralj. bulg. dvorni literant  
okožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

## Najbistvenejša

v gospodinjstvu je puter. Štedilna in pametna gospodinja rabi na mesto njega edino resnično, preiskušeno nadomeščilo putra. Blaimescheinova „Unikum“-margarina ki stoji predniki, je polovico. — Vire nakupa v vsakem mestu ali vsaki vasi Avstrije naznanih na vprašanja edini izdelovalci svetovne znamke Blaimescheinova „Unikum“-margarine in fabrike putra, Dunaj, XIV.

Ausstellung von Arbeiten der staatlichen Lehr-  
werkstätte für Korbblecherei in St. Barbara  
i. d. K. in den ehem.

Wegschaider Geschäftslokane, Pettau  
Razstava del državne učne delavnice za pletenje  
korb pri Sv. Barbari v H. v preje

Wegschaider trgovini v Ptiju

Reise-, Kupee-, Wäsche-, Hand- und Arbeitskörbe,  
Arbeits- und Blumenständer, Papier- und Postversand-  
Körbe, Zeitungs- und Bürstenhalter, Lehn-, Schankel-  
und Klubsessel aller Art. Serviertische, Tischgarnituren,  
Sophia, Kindertische, Stockerl etc.

Potne, kupejske, perilne, ročne in delavske korbe,  
stoja za delo in rože, korbe za papier in poštné  
pošiljalne, držala za časopise in krtače, stoli za  
slojeti, zibati, klubski vse vrst. Servirne mize,  
mizne garniture, zofe, otroške miznice, štokerl itd.

Verkaufsstellte:

Razprodajalna:

**Brüder Slawitsch,**  
Pettau, Florianiplatz.

Bestellungen für jeden erdenklichen Korbblech-  
artikel werden entgegenommen.

Naročilla za vsak izdelek pletarstva se spre-  
jemajo. 625

Freie Besichtigung!

Prosti ogled!

Ohne Kaufzwang!

Brez kupne obveznosti!

## Vsled balkanske vojne

sem prisiljen 20.000 kosov in  
srebrnih ur z dvojnim  
teljnom

z izbornim anker-rem.-kolesjem  
v rubinskim kamenjih (3 polnila nadzornih  
ki so bile za Turčijo dobrovoljna usta 1905 n  
smejni ceni K 6— za eno kločo pregled  
dati; nikdo naj bi ne zamoli  
ugodne prilike, nabavili si v  
borno, v resnicu napol senčkuji  
Naročite takoj, ker bodo v ročnik  
kem času razprodane. 3 leta franc R a j s  
ne garančije. Pošlo je po pravu  
z Vincencem I  
Dvorom

Dan IV., Margaretenstrasse stev. 27/3.

Katalogi zastonj.

## Konji za vožjo

2 para, srednje starosti, krepko zrašeni,  
trpežni, tudi za vožnjo s koleseljem primerni  
počeni prodajo. Vpraša se pri graččini  
oskrbništvu H a m m e r, pošta Ptajska gor  
Ptuju. 626



Trgovina z orožjem, c. k. zalega smodnika  
**LECHNER u. JUNG, GRADEC, Sporgasse**  
priporoča po fabričnih cenah kot najboljše orožje za bram  
autom. zepne pištole, precizno pristreljene v zistemih, Ro  
ning, "Steyer", "Mauser" in "Bayard". Revolvrji v najboljih  
izbiri že od K 5-10 naprej. Flobert-puske in karabineri, d  
cevne Lancaster-lovske-puske od 38 K naprej. Patroni, o  
patroni itd. Cenik zastonj in franko.

### Brata Slawitsch

v Ptiju

Florianiplatz in Ungartergasse

priporočata izvrstne sivalne stroje  
(Nähmaschinen) po slednji ceni:  
Singer A ročna mašina K 50-  
Singer A . . . . . K 60-70-  
Durkopp-Singer . . . . . K 70-90-  
Durkopp-Ringschiff za si-  
vilje . . . . . K 130-  
Durkopp-Zentralbobbin  
za sivilje . . . . . K 140-  
Durkopp-Ringschiff za  
krojajoče . . . . . K 160-

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil,  
Luxusausstattung . . . . . K 160-180-  
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarie . . . . . K 160-180-  
Minerva A . . . . . K 120-  
Minerva C za krojajoče in čevljarie . . . . . K 160-  
Howe C za krojajoče in čevljarie . . . . . K 90-  
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najne cene so nižje  
kakor povsod in se po pogodbah plačuje tudi lahko na obroke (rate).  
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost  
je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

Cenik brezplačno.

Opomin: Dürkopp-masine so izborni primerne za vsa sivalna dela  
in šikanje. Navodilo za šikanje dobi vsak kupce zastonj.

625

**Krapina-toplice** zdravijo giht,  
revmatizem

(Hrvatsko)  
Pojasnila in pro-  
spekti zastonj po  
ravnateljstvu

išias.